

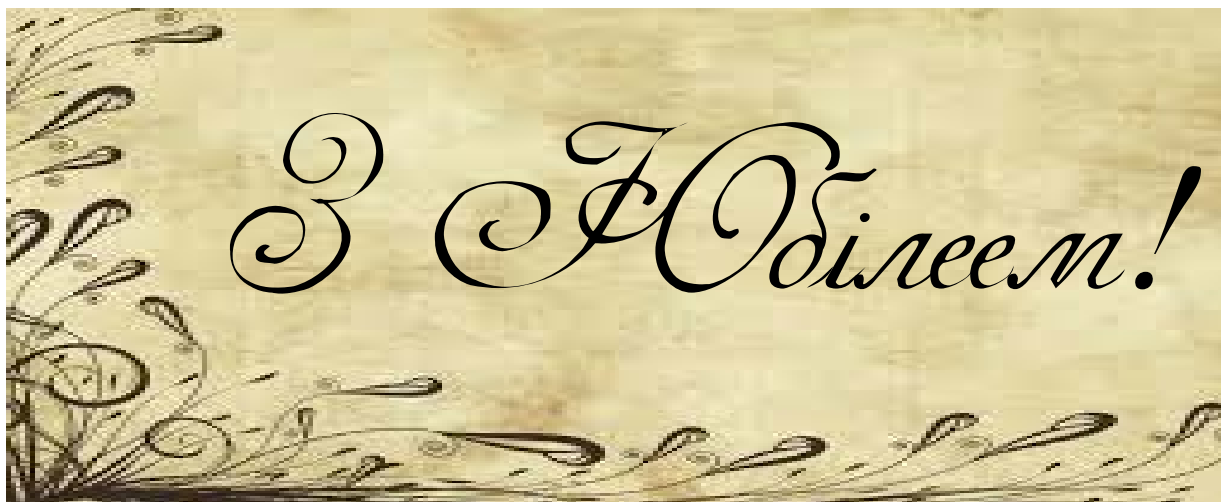

ЛІКІА

Спецвыпуск

2014

Газета гістарычнага факультэта БДУ

У бягучым годзе мы асэнсоўваем наш юбілей - 80-годдзе дзейнасці гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Юбілеі ўжо тым карысныя, што даюць магчымасць падвесці вынікі, больш грунтоўна вызначыць сучасныя тэндэнцыі, акрэсліць перспектывы. Стварэнне гістфака БДУ стала важным этапам у развіцці гістарычнай адукацыі і навукі Беларусі. Факультэт пачынаўся ў супярэчлівы час. З першых дзён фарміравання ён непаруўна звязаны з гісторыяй сваёй краіны: індустрыяльны ўздым, вайна, эвакуацыя, аднаўленне - выразна адбіліся на яго развіцці. Мы ганарымся сваімі студэнтамі і выпускнікамі. Ганарымся нашымі выкладчыкамі і навуковымі дасягненнямі. Захоўваючы факультэцкую еднасць, мы адначасова адчуваем непаруўную сувязь з іншымі факультэтамі БДУ. Мы ўдзячныя лёсу і нашай Беларусі за тое што маем магчымасць жыць і дзейнічаць на карысць нашай Бацькаўшчыны дзеля культурнага і навуковага супрацоўніцтва ўсіх краін.

С.М. Ходзін

Юбілей гістарычнага факультэта – вялікае свята для ўсіх нас. Гэта цудоўны настрой, віншаванні, пажаданні і, безумоўна, мэты на будучыню. Што такое факультэт? Кожны адкажа сабе на гэта пытанне сам. Але кожны пагадзіцца з тым, што гэта таксама нашыя паважаныя выкладчыкі ды іх успаміны.

Алег Анто-
навіч Яноўскі.
Загадчык ка-
федры гісторыі
Расіі і Украіны.
Выкладчык.

Час успамінаў і віншаванняў

на: “Поважаны Алег Антонавіч! Нажаль, мы памыліліся. Па памылцы прынялі вашы дакументы

- Ухуткім часебудзеюбілей факультэта. Распавядзіце, калі ласка, якія ў вас былі адчуванні, калі вы паступалі на гістфак?

- Я збіраўся падаць дакументы ў медыцынскі ўніверсітэт. Прыехаў у горад з-пад Мінска, тут 35 км ад яго, другі раз за сваё жыццё. І пайшоў шукаць, дзе ж тая прыёмная камісія не знайшоў. Але бачу, вісіць расцяжка “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт імя Леніна запрашае цябе, абітурыент”. Іду туды. У рэшце рэшт знайшоў там нейкую шылду “Медыцынскі ўніверсітэт”. Што далей, я ўжо не глядзеў. Акуляры запацелі, а там нейкі змрок. Я пачаў акуляры праціраць, рукамі штосьці мацаць. А потым “бац!”, нешта халоднае! Адразу акуляры сталі светлыя. А тут ляжаць на сталах некалькі трупай! Гэта быў морг! Я выскакваю, а там на гэтай шылдзе напісана “Мінскі дзяржаўны ўніверсітэт. Морг.» Куды ісці? Тут я ўспомніў, што мая настаўніца па гісторыі хваліла мяне, кажучы, што я добра ведаю гісторыю. Такім чынам я аддаў дакументы на гістарычны факультэт, але на аддзяленне філасофіі. Чакаю, што прыйдзе мне запрашэнне. А запрашэння няма. Я думаю: у апошні дзень, 31 чэрвеня, усё ж такі буду даведкі шукаць – што ж, няма запрашэння! І толькі да мяне паштальён, дае мне канверт, а на ім: “Яноўскаму Алегу Антонавічу ...”. Я адкрываю гэты канверт, а там напіса-

на аддзяленне філасофіі. Аднак т.я. вы не сябра партыі, у вас няма рэкамендацыі з райкама партыі, мы не маем права вас залічыць. Але калі вы згадзіцеся, мы можам перакласці вашыя дакументы на аддзяленне гісторыі.” Мае дакументы пераклалі з адной папкі ў другую. І я здаў іспыт па гісторыі СССР. Я перахваляваўся вельмі з-за гэтых падзей. Здаў на 5 і стаў студэнтам.

Потым на адзін з першых заняткаў приходзіць у аўдыторыю дэкан тагачасны, П.З. Савачкін, і кажа: “Вы думаеце, што вы будзеце вучонымі? Вы будзеце школьнымі настаўнікамі! Вы паедзеце ўсе ў школу.” А потым праз некаторы час приходзіць у аўдыторыю прафесар Абэцэдарскі. А мы з маім сябруком, Валерам Мельнікам, адышлі ад сітуацыі, размаўляем. Раптам цішыня. Падымаем галаву, а на нас глядзіць прафесар. Ён спыніў сваю лекцыю і пытае: “Ну, малады чалавек, падыміцеся! Вы, падыміцеся.» Тут я ўскочыў. “Так, адказвайце на пастаўленае пытанне!” Пытанне? Якое пытанне? Я не ведаю, не чуў. Паўза. Мяне пачалі падштурхаць, дапамагаць. Я пачаў там нешта адказваць.

- А, нешта нейкае, і некуды паўзе! – махнуў рукой прафесар.

А Валера Мельнік, мой падзельшчык, ён жа таксама быў вінаваты, таксама спалохаўся. Мы з ім думалі-думалі, што рабіць, як вучыцца, мы ж папаліся. І потым такое рашэнне. Давай пойдзем да яго на кафедру – а ён быў першы загадчык кафедры гісторыі БССР – і папросімся пісаць курсавую працу. А да яго ніхто не хадзіў, мы ведалі. Усе баяліся. Мы туды приходзім, Абэцэдарскі пасадзіў нас:

- Ну, што, прыйшлі? Гарбату піць будзеце? З цукрам ці без цукра?

- Ну, без цукра.

Налівае сабе чаю з самавара, палову шклянкі, а нам на самым дне. Мы здзівіліся, паспрабавалі, а там – каньяк! Так вось ён здзівіў нас.

- **Ці ёсць у вас нейкія пажаданні для студэнтаў з нагоды 80-годдзя факультэта?**

- Раўняцца на тых, хто быў да нас. Па-першае, не забывацца пра

іх, памятаць, згадаць, пісаць гісторыю нашых інтэлектуалаў і раўняцца на іх, бо гэта тыя, каго яшчэ даўным-даўно мамах французскі Бернард Шартрскі называў "гігантамі, на плячах якіх стаім мы, карлікі". І мы стаім і бачым далей за іх, таму што мы стаім на гэтых плячах. І каб іх не было, мы нічога не бачылі б і нічога б сабой не ўяўлялі. Таму раўняцца, раўняцца на ўсіх тых, каго мы лічым сваімі настаўнікамі. А стаяць не на карку гэтых папярэднікаў, як Шартрскі пісаў, не ісці так, а проста ўзяць і прыкланіць калені як у свой час пісаў выдатны рускі пісьменнік, паэт Некрасаў: "Учитель! Пред именем твоим позволь мне преклонить смиренные колени!". Таму ў гэтай сувязі, настаўнік – гэта першаснае. У кожнага з нас ёсць свой настаўнік. Не мае ніякай розніцы, ці гэта старэйшае пакаленне, ці гэта малодшае пакаленне, ці гэта студэнт. Мы ўсе тут studiosus, мы ўсе павінны быць такімі ў дачыненні да нашых настаўнікаў!

Пётр Іосіфавіч Зялінскі. Выкладчык гістарычнага і іншых факультэтаў.

- **Вы ўжо шмат часу працуеце на факультэце, можа ў вас захаваліся якія-небудзь успаміны, якія звязаны таксама з вашым студэнцтвам, жыццём?**

- Усё гэта пасля вайны было, і там крышку абставіны былі іншыя, цяжэй матэрыяльна. Але ж жыццё шло, і студэнты займаліся, стараліся вучыцца, авалодвалі ведамі, хоць кніжак тады было мала. Змаглі засвоіць усю праграму, якую нам было па-

трэбна, а потым працавалі настаўнікамі ў школах. Я працаваў дырэктарам Залескай школы, потым у Баршчэўскай сярэдняй школе, а потым у Высокаўскай сярэдняй школе. Таму школу і працу настаўнікаў я ведаю добра і зараз разумею, якія змены адбываюцца ў школе. З аднаго боку ядрэнныя, з другога боку не зусім тыя, якія патрэбны.

- **У хуткім часе будзе юбілей гістарычнага факультэта, што Вы можаце пажадаць студэнтам і факультэту?**

- Студэнтам – поспехаў у навучанні, каб было імкненне да гэтага. А факультэту – больш спецыялістаў з высокім навуковым узроўнем. Таму што складана падрыхтаваць кандыдатаў, дактароў і прафесараў навукі.

Юшко Васілій Мікалаевіч. Старэйшы выкладчык, адказны за спартыўна-масавую і фізкультурна-аздараўленчую работу на гістарычным факультэце.

- **Добры дзень! Вось зараз будзе юбілей факультэта. Калі звяртацца да ўспамінаў студэнцкага жыцця, можа ўзгадаеце ўласныя вясельныя здарэнні?**

- Успаміны... Студэнцкае жыццё, яно ж такое само па сабе вельмі цудоўнае! Шмат спаборніцтваў! Такіх, на якія мы ездзілі амаль па ўсяму Савецкаму Саюзу. Тады, ў 72-ім годзе, пачынаў я ўжо ў зборнай рэспублікі. Было вельмі цікава! Новыя сяброўскія зносіны, новыя ўражанні. Людзі, з якімі мы разам удзельнічалі ў

спаборніцтвах, былі прадстаўнікамі розных ВУ. Я выступаў нават супраць БДУ!

- **А вось да юбілея, што вы можаце пажадаць студэнтам, факультэту, выкладчыкам?**

- Як бы банальна гэта не гучала, здароўе не пашкодзіць нікому і ніколі. Але для таго, каб скарыстацца ўсім, што набудзеце: праца, сям'я, навучанне, вам неабходна будзе здароўе! А студэнтам я пажадаю менш наведваць аптэку, і больш спартыўную залу!

Віншаванкі

Факультэт можа пражыць без будынка, без падручнікаў і нават без буфета. Але без выкладчыкаў і студэнтаў ён будзе адчуваць сябе вельмі спустошаным. Зараз прыйшла наша чарга казаць добрыя словы роднаму факультэту.

Анастасія Мянiцкая, студэнтка 4 курса, iмяны стыпендыят:

Гiстарычны факультэт, вiншую з днём нараджэння! Вiншую студэнтаў і вiншую супрацоўнікаў з тым, што жыццё знітавала вашыя лёсы з лёсам

гiстфаку! Сёння мы маем такi ўзрост, калi ўжо ўсталявалiся традыцыi, i сталi зразумелымi ўсе магчымыя жыццёвыя законы! Але ж гэта i той час, калi як нiколі хочацца i неабходна быць сучасным i моладзевым! Таму хачу пажадаць iнавацый, новатвораў, тэм, знаходак, яркiх iмпрэз i грунтоўных навуковых прац! Са святам, факультэт незгасальнага аптымізму i ўнiверсальных людзей!

Ігар Дубанос, студэнт 4 курса, iмяны стыпендыят:

Нашаму факультэту ўжо 80 год. Для чалавека гэта быў бы, хутчэй за ўсё,

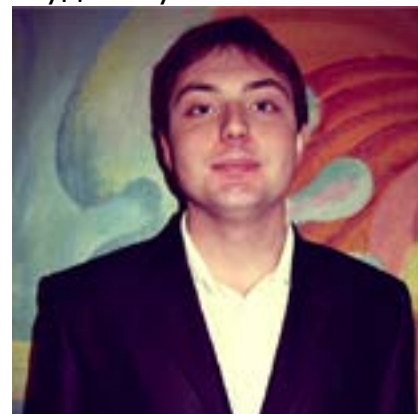

адзiн з апошнiх юбілеяў, а для адукацыйнага i навуковага цэнтра гэта ўсяго толькi юнацтва. Наш факультэт зараз – гэта дзiця, якое ўступае ў дарослае жыццё. На нашых вачах гэта ўчорашняе птушаня, створанае гiсторыкамі Масквы i Ленiнграда, Кiева ды Казанi, раскрывае крылы. Ужо ўзніклi першыя факультэцкiя навуковыя школы, а студэнты прымаюць у iх актыўны ўдзел. Мы развiваемся сямiмiльнымi крокамі. I я хацеў бы пажадаць факультэту зрабiць наступны крок – узляцець. Стаць буйнейшым навуковым цэнтрам не толькi Беларусi, але i ўсяго СНД. Прымуciць iмёны нашых прафесараў грымець у Пякiне i Вашынгтоне. Стаць месцам, за гонар выкладаць у якiм будучь змагацца лепшыя розумы з усяго света. I зрабiць гэта так, каб мае словы не заставалiся сло-

вамi – наша работа. Таму лепшае вiншаванне – гэта наша сумесная, студэнтаў i выкладчыкаў, работа на дабрабыт роднага факультэта.

Сяргей Гардзiяйчук, прэзiдэнткi стыпендыят:

Шаноўныя супрацоўнiкi i студэнты гiстарычнага факультэта БДУ. Вiншую вас з 80-годдзем са дня заснавання нашай навукальнай установы! Шаноўныя выкладчыкi! Паколькi вы ў нас былі, ёсць i будзеце цудоўнымi, застаецца вам толькi пажадаць паболей сiл i творчых поспехаў, а таксама цікавых, разумных i творчых студэнтаў.

Студэнты i выпускнiкi! Не бойцеся iсцi насуперак грамадскаму перакананню, захоўвайце ўнутраны стрыжань i ўмейце адстойваць свае меркаванне. Не спыняйцеся на дасягнутым, знайдзiце сваё месца ў жыццi i атрымоўвайце задавальненне ад таго, чым вы займаецеся.

З юбілеем, дарагі гiстфак!

Галоўны рэдактар:

Кацярына ДЗЕГЦЯРОВА

Нам. галоўнага рэдактара:

Уладзiслаў ШУР

Карэктары: Ганна САЛАДКЕВIЧ

Георгiй БУЛАТАЎ

Заснавальнiк :

Студэнткая Рада па якасцi адукацыi гiстарычнага факультэта БДУ

Дызайн i вёрстка:

Яна МАЦЮШАВА

Журналісты:

Валерыя Ляшук

Кацярына Дзегцярова

Адрас рэдакцыi: г. Мiнск, вул. Чырво-наармейская, 6.

Меркаваннi аўтараў могуць

не супадаць з пазiцыяй рэдактараў.

Вашы заўвагi, прапановы дасылайце на адрас:

katya.degtyare@mail.ru.

http://vk.com/public_nika_hist.bsu.by

=>студ жiз=>прэсса Тэлефануйце:

+375298129669 (Кацярына) Тыраж 299 экз.